

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce **M. C.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému **Generálnímu ředitelství cel**, se sídlem Praha 4, Budějovická 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu Brně ze dne 11. 9. 2017, č. j. 22 A 76/2014 - 69,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím Generálního ředitelství cel (dále též jen „žalovaný“) ze dne 25. 6. 2014, č. j. 30648-2/2014-900000-304.1, bylo pro opožděnost zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Celního úřadu pro Jihomoravský kraj (dále též jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 2. 12. 2013, č. j. 105832-6/2013-530000-12, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle ustanovení § 42a odst. 2 písm. a) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, v příčinné souvislosti s porušením § 21e odst. 1 písm. a) tohoto zákona, za což mu byla uložena pokuta ve výši 2.000 Kč a současně povinnost uhradit náklady přestupkového řízení. Rozhodnutí

žalovaného napadl žalobce žalobou; rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 11. 9. 2017, č. j. 22 A 76/2014 - 69 (dále též jen „napadený rozsudek“), byla žaloba zamítnuta.

[2] V napadeném rozsudku krajský soud, po krátké rekapitulaci skutečností vyplývajících ze správního spisu a dosavadního průběhu řízení, odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2017, č. j. 3 As 188/2016 – 32, jímž byl první rozsudek krajského soudu ze dne 18. 7. 2016, č. j. 22 A 76/2014 – 34, zrušen. Vázán právním názorem zde uvedeným, nařídil krajský soud ve věci jednání na 11. 9. 2017, v rámci něhož provedl důkaz listinami, které v rozhodné době (při podání žaloby) nebyly součástí předloženého spisového materiálu. Konkrétně se jednalo o (1) formu vytištěné obrazovky z aplikace *eSAT* (elektronická spisovna), z níž soud zjistil, že dne 2. 12. 2013 byl z podatelny správního orgánu I. stupně (podatelna X) pro příjemce X odeslán dokument č. j. 105832-6/2013-530000-12 (tj. rozhodnutí správního orgánu I. stupně), a o (2) kopii odeslané e-mailové zprávy zobrazené prostřednictvím aplikace pro zpracování elektronické pošty *Outlook*.

[3] Ze správního spisu krajský soud zjistil, že si žalobce zvolil pro celé správní řízení zmocněnce R. K., trvale bytem X, a to na základě plné moci ze dne 25. 10. 2013; tu správní orgán I. stupně obdržel dne 29. 10. 2013, spolu s odporem proti příkazu o uložení pokuty. V odporu pod bodem III požádal zmocněnec o doručování veškerých písemností na e-mailovou adresu X. Dne 2. 12. 2013 správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí o přestupku, které bylo zasláno na uvedenou e-mailovou adresu [zjištěno dokazováním v rámci soudního jednání dne 11. 9. 2017 (viz výše)]. Vzhledem k tomu, že správní orgán I. stupně neobdržel potvrzení o převzetí písemnosti adresátem dle § 19 odst. 8, věty druhé zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) doručil ji na adresu trvalého pobytu zmocněnce žalobce v souladu s § 19 odst. 8 *in fine* správního řádu. Jelikož si zmocněnec písemnost nevyzvedl ve lhůtě 10 dnů, byla písemnost doručena fikcí ve smyslu § 24 odst. 1 správního řádu dne 16. 12. 2013. Následně započala běžet odvolací lhůta 15 dnů, o níž byl žalobce v rozhodnutí poučen. Jelikož bylo odvolání podáno až dne 3. 6. 2014, krajský soud ve shodě se žalovaným uzavřel, že bylo podáno opožděně.

[4] S ohledem na uvedené shledal krajský soud žalobní tvrzení, že správní orgán I. stupně nedoručil správní rozhodnutí na předmětnou e-mailovou adresu, nepravdivým. Zároveň navrhovaný důkaz svědeckou výpovědí Ing. M. J. k prokázání toho, že jako zmocněnec ve spisu neviděl doklad o doručování rozhodnutí správního orgánu I. stupně na předmětnou elektronickou adresu při nahlížení do spisu, považoval za nadbytečný. Dle krajského soudu bylo liché i tvrzení žalobce o neúčinnosti doručení písemnosti na adresu trvalého pobytu zmocněnce s odůvodněním, že se zde zmocněnec nezdržuje.

[5] Proti tomuto rozsudku brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, v níž se explicitně neodvolává na žádný konkrétní zákonem předpokládaný stížnostní důvod. Z obsahu kasační stížnosti je nicméně zřejmé, že je namítán kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neboť stěžovatel rozporuje způsob, jakým krajský soud postupoval při zjišťování skutkového stavu věci. Právní subsumpce kasačních důvodů pod konkrétní písmena ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. je nicméně záležitostí právního hodnocení věci Nejvyšším správním soudem, a případné

deficity kasační stížnosti v tomto směru nepředstavují nedostatek, který by bránil věcnému projednání věci (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50, publikovaný pod č. 161/2004 Sb. NSS; všechna citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz).

[6] Stěžovatel především nesdílí názor krajského soudu, že důkaz předložený při jednání soudu prokazuje vypravení rozhodnutí správního orgánu I. stupně na požadovanou elektronickou adresu (jde o listinu, z níž se podává, že dne 2. 12. 2013 v 14:17 hodin vypravil správní orgán na elektronickou adresu X e-mail, k němuž byl přiložen soubor „*X.pdf*“, neopatřený elektronickým podpisem).

[7] Dle názoru stěžovatele neměl krajský soud k výsledkům doplněného dokazování vůbec přihlížet, a to s ohledem na ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. V tomto kontextu uvádí, že správním orgánem, jehož rozhodnutí je přezkoumáváno, je žalovaný, přičemž skutkový a právní stav věci je osvědčen správním spisem; v době rozhodování žalovaného byl přitom stav takový, že ve spise absentoval jakýkoliv doklad o tom, že by správní orgán I. stupně vypravil rozhodnutí na elektronickou doručovací adresu zástupce. Dle názoru stěžovatele měl tedy krajský soud právě z tohoto stavu vycházet, neboť nemohl přihlížet k dodatečně předloženým listinám, které stěžovateli nebyly k dispozici v době, kdy se rozhodoval, zda ve věci podá žalobu. Stěžovatel přitom odkazuje na rozsudek tohoto soudu ze dne 2. 7. 2015, č. j. 9 As 37/2015 – 36, který měl posuzovat obdobnou otázku, tj. zda bylo řádně doručováno rozhodnutí [v odkazované věci bylo dokonce ve správním spise založeno potvrzení o doručování, které pouze nebylo řádně žurnalizováno v obsahu (chaoticky vedeného) spisu; i za takového stavu přitom Nejvyšší správní soud konstatoval, že k údajnému potvrzení o doručení nelze v důsledku daných specifických okolností přihlížet]. V intencích citovaného judikátu stěžovatel upozorňuje, že v nyní posuzované věci (1) spisový přehled listinu předloženou žalovaným při jednání nevypočítává, (2) rozdělovník není ve správním rozhodnutí obsažen, a ani (3) listina údajně prokazující vypravení rozhodnutí na e-mail se ve správním spise vůbec nenachází. Dle názoru stěžovatele je tedy způsob vedení správního spisu v nyní posuzované věci ještě „horší“ než ve věci posuzované pod sp. zn. 9 As 37/2015, v důsledku čehož měl krajský soud napadené rozhodnutí zrušit.

[8] Nadto, doplní-li správní orgán do spisu listiny teprve v reakci na žalobní body, jeví se stěžovateli takový postup natolik účelovým, že vyvolává pochybnost i o samotné pravosti takových listin. V této souvislosti stěžovatel upozorňuje, že předmětný e-mail nebyl opatřen elektronickým podpisem (ten přitom zajišťuje jeho pravost, respektive autenticitu), přičemž e-mail bez elektronického podpisu lze vytvořit zpětně, s elektronickým podpisem nikoliv.

[9] Pochybnost dle stěžovatele vyvolává též příloha e-mailu, tvořená souborem „*X.pdf*“, jelikož nelze nijak přezkoumat, zda obsahem toho souboru je vskutku správní rozhodnutí (takovou skutečnost nelze z názvu souboru usuzovat).

[10] Závěrem kasační stížnosti se stěžovatel podivuje nad skutečností, že žalovaný přiložil *print screeny* ze systému spisové služby i z aplikace *Microsoft Outlook*, respektive nad paralelou dvojího způsobu doručování.

[11] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že možnost provádět dokazování před správním soudem výslovně vyplývá z § 77 s. ř. s. i z judikatury (například rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2017, č. j. 10 As 24/2015 – 84). Dle žalovaného přitom krajský soud provedeným dokazováním zároveň respektoval závazný právní názor Nejvyššího správního soudu vyslovený v rozsudku ze dne 7. 6. 2017, č. j. 3 As 188/2016 – 32), a proto námitky proti provedení dokazování postrádají relevanci.

[12] K námitkám zpochybňujícím předložené důkazní prostředky (*print screeny*) žalovaný uvedl, že k prokázání doručování na elektronickou adresu nelze z logiky věci jiné důkazní prostředky předložit; pokud tedy dle stěžovatele předmětné *print screeny* neprokazují odeslání na elektronickou adresu, pak žalovaný považuje samotnou žádost o doručování na elektronickou adresu za účelovou taktiku. Žalovaný rovněž zdůrazňuje, že na požadovanou e-mailovou adresu bylo zasláno správní rozhodnutí přílohou, která byla opatřena elektronickým podpisem (samotný e-mail opatřen elektronickým podpisem nebyl, neboť neobsahoval žádný text). Pochybnosti, zda příloha obsahovala rozhodnutí správního orgánu, nelze odvíjet od názvu přílohy „*X.pdf*“; ostatně bylo-li by přílohou e-mailu něco jiného, mohl stěžovatel danou skutečnost prokázat předložením takové písemnosti. Žalovaný také objasňuje, že spisová služba *e-Sat* odesílá elektronické písemnosti z adresy e-podatelny (podatelna X) prostřednictvím programu *Outlook*, s nímž je propojena, a proto předložené *print screeny* jsou souladné a dokládají stejnou skutečnost. Námitky ohledně „stoprocentnosti“ důkazního prostředku dle žalovaného stěžovatel mohl a měl uplatnit při jednání u krajského soudu v rámci dokazování; jeho pasivita by tedy neměla být účinnou obranou před Nejvyšším správním soudem.

[13] Na podporu svých tvrzení přiložil žalovaný k vyjádření ke kasační stížnosti další *print screeny* od správce počítačových programů s tím, že další doplnění dokazování by pak připadalo v úvahu při nařízeném jednání, a to počítačem žalovaného s dálkovým připojením, případně výslechem správce počítačového programu *e-Sat* či znalce z oboru informatiky.

[14] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Stěžovatel nejdříve krajskému soudu vytýká porušení ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., jelikož je přesvědčen, že krajský soud nezákonně přihlédl k dodatečně předloženým listinám, jež mají prokazovat (neúspěšný) pokus správního orgánu I. stupně o doručení správního rozhodnutí na doručovací (elektronickou) adresu ve smyslu § 19 odst. 8 správního řádu.

[17] Argumentace stěžovatele svědčí o nepochopení ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. Z tohoto ustanovení se podává, že *při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.* Správní soud tedy může při svém rozhodování zohlednit pouze ty skutkové okolnosti věci, které existovaly v době vydání rozhodnutí správního orgánu. Nemůže proto přihlédnout k tzv. „skutkovým novotám", tedy ke skutečnostem, které nastaly až poté, co bylo vydáno konečné správní rozhodnutí. Použití dodatečně doložených listin, dokládajících pokus správního orgánu I. stupně o doručení správního rozhodnutí na doručovací adresu zvolenou zmocněncem stěžovatele, pro potřeby dokazování tedy nic nebránilo, jelikož tyto listiny měly prokázat skutkový stav v době rozhodování správního orgánu I. stupně. Na tomto místě lze zmínit závěr vyslovený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 4 As 141/2013 – 28, dle kterého *„[u]stanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. nebrání tomu, aby soud při svém rozhodování vycházel z dokumentů, které vznikly až po vydání napadeného rozhodnutí, pokud popisují stav, jenž ke dni rozhodnutí správního orgánu objektivně existoval.*" (v nyní posuzovaném případě navíc nešlo o dokumenty vzniklé až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí – o tom viz dále). Přijetím kasační argumentace stěžovatele by, dovedeno *ad absurdum*, byla naprosto vyloučena možnost provádění dokazování v soudním řízení správním, neboť by při ověřování skutkového stavu věci nebylo možné zohlednit nic, co není obsaženo ve správním spisu. Jelikož se z povahy věci dokazování správním spisem neprovádí, vedla by argumentace stěžovatele k popření principu plné jurisdikce (který se uplatňuje i v soudním řízení správním), k popření možnosti dokazování v řízení před soudem a k vyprázdnění ustanovení § 52 odst. 1 s. ř. s. a § 77 s. ř. s. Postup krajského soudu při dokazování navíc plně korespondoval závaznému právnímu názoru vyslovenému Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 7. 6. 2017, č. j. 3 As 188/2016 – 32, jímž byl první rozsudek krajského soudu ze dne 18. 7. 2016, č. j. 22 A 76/2014 – 34, zrušen. Ostatně stěžovatel sám v první kasační stížnosti výslovně namítal, že předmětné doklady nebyly součástí správního spisu a nebyly ani provedeny jako důkazy na nařízeném jednání. Tato kasační námitka je tak evidentně účelová a zcela nedůvodná.

[18] V další části kasační stížnosti stěžovatel vyjadřuje pochybnost o pravosti listin doplněných správním orgánem do spisu teprve v reakci na žalobní body; v tomto ohledu zároveň stěžovatel zdůraznil absenci elektronického podpisu e-mailu, který lze v takovém případě vytvořit i zpětně.

[19] K této argumentaci postačí uvést, že stěžovateli nic nebránilo v tom, aby relevanci dodatečně předložených listin zpochybnil v rámci dokazování před krajským soudem. Stěžovatel si musel být vědom toho, že na nařízeném jednání budou tyto listiny jako důkaz prováděny, neboť k takovému postupu kasační soud krajský soud zavázal. Stěžoval i jeho zástupce byli k jednání soudu řádně předvoláni, na toto jednání se však bez omluvy nedostavili a sami se tak zbavili možnosti vznést proti pravosti listin, jimiž bylo dokazování prováděno, námitky. Pokud za této situace stěžovatel zpochybňuje pravost předmětných listin až v řízení o kasační stížnosti, aniž by navíc pro své tvrzení předestřel jakékoli argumenty, jde opět o postup ryze účelový, který nemůže vést kasační soud k tomu, aby přistoupil na myšlenku přehodnocování skutkových závěrů, které krajský soud z těchto listin (poté, co je provedl jako důkaz) dovodil. V této souvislosti lze dále

poznamenat, že odkaz stěžovatele na závěry plynoucí z rozsudku tohoto soudu ve věci vedené pod sp. zn. 9 As 37/2015, není příléhavý, neboť v odkazované věci krajský soud vycházel pouze z obsahu správního spisu, který nesplňoval elementární požadavky kladené na spisovou službu; ve věci nyní řešené však byl nekompletní správní spis doplněn dokazováním provedeným soudem.

[20] Stěžovatel současně v kasační stížnosti vyjadřuje i pochybnost, zda obsahem souboru, tvořícího přílohu sporného e-mailu, je vskutku správní rozhodnutí. Z listin předložených žalovaným je však tato skutečnost patrná. Z *print screenu* spisové agendy Celní správy České republiky, konkrétně z položky *„věc“*, vyplývá, že bylo zasláno rozhodnutí o přestupku. Vypravení rozhodnutí o přestupku vyplývá rovněž i z *print srceenu* aplikace *Microsoft Outlook*, a to konkrétně z *„předmětu“* zprávy. Pojmenování přílohy odesílané zprávy (v dané věci *ciompa michal.pdf*), přitom není rozhodující. Ostatně i s ohledem na časovou posloupnost správních úkonů v řízení lze přitom usuzovat, že obsahem daného souboru je právě rozhodnutí o přestupku. Není přitom bez významu, že stěžovatel nejdříve zaujal postoj, dle kterého mu na zvolenou elektronickou adresu jeho zástupce nebyl doručen žádný dokument, posléze tvrdí, že obsahem souboru tvořícího přílohu sporného e-mailu mohlo být něco jiného, než je správní rozhodnutí. Polemika stěžovatele se i z tohoto pohledu proto jeví jako zástupná a účelová.

[21] Pokud se stěžovatel udivuje nad paralelou dvojího způsobu doručování prostřednictvím spisové služby *e-Sat* a aplikace *Microsoft Outlook*, lze ho bez dalšího odkázat na vyjádření žalovaného, který technicky vysvětlil propojení obou uvedených systémů.

[22] Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost jako nedůvodnou a za podmínek vyplývajících z ustanovení § 110 odst. 1, věty druhé s. ř. s., jí rozsudkem zamítl.

[23] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle *kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl*. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady (přesahující běžnou úřední činnost) vznikly. Nejvyšší správní soud mu proto náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2018

pokračování

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu